Stejně jako je velká druhová diverzita včel (Hymenoptera, Apoidea), tak je velká rozmanitost v jejich chování a životních strategiích. Nejznámější je jednoznačně eusociální chování, které se vyskytuje u 15% z 16 500 včelích druhů. Zajímavou životní strategií včel je hnízdní parazitizmus, který je známý spíše u ptáků (kukačky). Kukaččí včely tvoří také přibližně 15% celkové včelí diverzity. Mezi včelami samotářskými, eusociálními a parazitickými je mnoho přechodů, které dávají možnost studia vzniku a dalšího vývoje socializace, či naopak vzniku „asociálních“ parazitů.
Eusocialita je dnes jedno z nejstudovanějších témat v zoologii, přesto mnoho otázek zůstává nezodpovězených a řada teorií čeká na potvrzení pozorováním v přírodě. Otázku vzniku eusociality je možné přirovnat k úrodnému poli, které leží ladem již delší dobu. Více prací pochází ze sedmdesátých let, kdy byly možnosti studia značně omezené. Dnešní moderní metody dávají možnost zjistit mnoho nových nečekaných výsledků.
Kukaččí včely se chováním liší od kukaček skutečně jen málo. Většina rozdílů vyplývá především ze způsobu krmení potomků hostiteli. Zatímco ptáci krmí mláďata průběžně, včely vytváří pro potomky plně vybavenou spižírnu, kterou už později nedoplňují. Naše pracovní skupina odhalila i další fenomén dosud známý jen u kukaček. Samice jsou specializované a kladou svá vajíčka do hnízda jediného hostitelského druhu, jen s rozdílem, že vajíčka nejsou různě skvrnitá. I když možná...
Včely, které sbírají pyl nejsou vždy úplně nevinné. U některých druhů bylo zjištěno, že 50% všech parazitací je vnitrodruhových. Zbytek připadá na ostatní druhy parazitů (cca 2-10 druhů). Holt, ne každému se chce pracovat.